

**การพัฒนาศักยภาพครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
โรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์**

เวียงชัย ราชฤทธิ์*

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู โรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ และเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยดำเนินการพัฒนา 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นขั้นตอนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูโรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ และศึกษาความต้องการในการพัฒนาความสามารถของครู ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะที่ 2 พัฒนาความสามารถของครูโรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และผู้สอนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง ในห้องเรียน กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา คือ ครูผู้สอน จำนวน 17 คน โรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 วิเคราะห์ข้อมูลใช้ การทดสอบค่า t-test และ โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันปัญหาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า 1) ด้านองค์ความรู้ความเข้าใจของครูโรงเรียนจัดอบรมครูให้มีความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนแต่ครูเห็นว่าความรู้ที่มีอยู่ไม่สามารถนำมาสู่การปฏิบัติจริงได้ 2) ด้านเวลาสำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครูดำเนินการทำนอกเวลา

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูฮังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

การเรียนการสอนตามแผนมีงานประจำในหน้าที่มาก 3) ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์สำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการอำนวยความสะดวกในการสร้างสื่อให้บริการด้านการพิมพ์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน แต่เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนยังไม่เพียงพอ และ 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารมีการให้เงินทุนในการเข้าประชุม อบรม สัมมนา ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน แต่ขาดการนิเทศติดตามเป็นระบบ

2. ความต้องการในการพัฒนาพบว่าครูเคยผ่านการอบรมวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทุกคน แต่ไม่สามารถนำความรู้มาสู่การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ จึงทำให้ครูมีความต้องการ เข้ารับการพัฒนาทุกคน เนื้อหาต้องการคือความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉพาะการเขียนรายงานการวิจัย และการประเมินผลการแก้ปัญหา การฝึกอบรมควรเป็นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ เวลาควรอยู่ระหว่าง 3 วัน และควรมีผู้รู้ให้การนิเทศติดตามเป็นระยะ

3. ผลพัฒนาความสามารถของครู ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ วิจัยปฏิบัติการ พบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ พบว่าครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาสามารถทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้เสร็จครบทุกกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 100 และคุณภาพของรายงานการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพสูง คิดเป็นร้อยละ 65.82

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมกุยฮังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนงบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) หมวด 4 มาตรา 30 ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งการวิจัยเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เห็นปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา การใช้การวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนจะช่วยให้การเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการได้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2548) การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ ด้วยการศึกษาวិเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ออกแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทดลองใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้น และทำให้ผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยมาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยการใช้เทคนิควิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการวิเคราะห์ปัญหา สร้างแนวทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ดำเนินการตามแนวทางที่เลือก และสรุปผลการแก้ไขปัญหาอันเป็นการฝึกทักษะ ฝึกกระบวนการคิด ฝึกการจัดการจากการเผชิญสภาพการณ์จริง และปรับประยุกต์มวลประสบการณ์มาใช้แก้ไขปัญหา กระบวนการที่ว่าเป็นการนำการวิจัยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนนั่นเอง ดังนั้น การวิจัยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย การวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาหาความรู้และแนวทางปฏิบัติ ที่นำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เชื่อถือได้ สามารถนำผลการค้นพบมาแก้ไขการเรียนรู้หรือตัดสินใจพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัย จึงเป็นกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบที่ท้าทายครู ให้แสดงความสามารถในการกระตุ้นนักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้น จากความอยากรู้และหากลวิธีในการหาคำตอบ แล้วสรุปหาคำตอบในการเรียนรู้อย่างมีเหตุผล หรือแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบการวิจัยปฏิบัติในชั้นเรียนเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่ทำให้ครูแสวงหาความรู้อันเป็นความจริง ที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน ครูเป็น

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมกุยฮังพัฒนวิทย์ อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

นักวิจัยในชั้นเรียน โดยครูดำเนินการจัดการเรียน การสอนไปพร้อมๆ กับ ทำการจัดเก็บ ข้อมูลตามระบบข้อมูลที่ได้ วางแผนการวิจัยได้ นำข้อมูล ที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย (สุวัฒนา สุวรรณเขตนินยม, 2552)

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นการบูรณาการวิธีปฏิบัติงานกับการพัฒนาความรู้ ที่เกิดจากการปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยการวิจัยอันจะเป็นประโยชน์ ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูและการทำงาน ของครู ไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ (Professional Teacher) มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะครูนักวิจัย จะมีคุณสมบัติของการเป็นผู้แสวงหาความรู้ หรือผู้เรียน (Learner) ในศาสตร์แห่งการสอน อย่างต่อเนื่อง และมีชีวิตชีวา จนในที่สุด ก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ที่กว้างขวาง และ ลึกซึ้งในศาสตร์และศิลปะแห่งการสอน สามารถที่จะสอนนักเรียนให้พัฒนาก้าวหน้าใน ด้านต่างๆ ในหลายบริบท (พิมพันธ์ เตะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข, 2548 ; ทิศนา แจมมณี, 2553) จากการศึกษาของไรเนอร์ (Reiner, 2008) ได้ทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการพัฒนาการเรียนรู้ในการออกเสียงอ่านของเด็กอนุบาลโดยการใช้สื่อต่างๆ เป็น เครื่องมือสัญลักษณ์ในการสร้าง ซึ่งผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้ เพิ่มขึ้นด้วยความกระตือรือร้นและการร่วมกิจกรรมของนักเรียนเป็นไปในทางบวกและ ทาบานิคซิเนอร์ และเคนเนธ (Tabachnick; Zeichner; & Kennet, 2009) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดและการกระทำ : การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและการพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์ ผลการศึกษา พบว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อ การสนับสนุนวิธีการเปลี่ยนแปลงความคิดในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ การวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงความเข้าใจในเรื่องของความคิดของ นักเรียนในการเรียนวิทยาศาสตร์ ดังนั้น การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน จึงเป็นงานของครูที่ เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนรู้ ครูทุกคนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นกรอบแนวคิดที่เป็นแนวทางให้ครูได้ใช้พลังของตนเอง เพื่อทำ ความเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพด้วย กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหาร โรงเรียนตระหนัก และเห็นความสำคัญในปัญหาได้ร่วม ประชุมวางแผนกับคณะครูทุกคนในโรงเรียนกำหนดเป้าหมายแนวทางที่จะพัฒนาการ

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น โดยศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ก่อนวางแผนการทำงานพบว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดการเรียนการสอนของครูส่วนมากเน้นการถ่ายทอดความรู้ด้วยการบอก อธิบายเนื้อหาสาระให้แก่ผู้เรียน ฝึกให้จำความรู้มากกว่า การฝึกกระบวนการในการแสวงหาความรู้ กิจกรรมการเรียนรู้เช่นนี้จึงทำให้ผู้เรียนขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ คณะครูที่เข้าร่วมประชุมสรุปว่า การจะพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้สูงขึ้นครูต้องปรับเปลี่ยนเทคนิควิธีสอน เน้นการฝึกคิดวิเคราะห์ ฝึกวางแผน ฝึกการดำเนินงานและฝึกหาเหตุผลในการตอบปัญหา การฝึกเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบซึ่งเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

เพื่อกระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัย และมุ่งมั่นพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาตนเองเป็น “ครูนักวิจัย” และก้าวสู่ “ครูมืออาชีพ” อันเป็นประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ดังนั้นจึงดำเนินการพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย เพื่อเป็นการส่งเสริมครูผู้สอนให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และได้ประสบการณ์ ในการทำวิจัย สามารถนำความรู้ไปพัฒนางานการสอน และสนใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ภายใต้นโยบายการบริหารงานคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนซึ่งครูทุกคนต้องทำได้นั้น และในการช่วยครูพัฒนาความสามารถดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จ ควรให้ความสำคัญทั้งความรู้ในเนื้อหาวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนจึงได้กำหนดนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้ปฏิบัติการสอนได้จัดทำวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียนโดยถือว่าการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ครูทุกคนได้เข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในปีการศึกษา 2553-2556 และครูที่ผ่านการฝึกอบรมได้ดำเนินการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไปแล้วระยะหนึ่ง ปรากฏว่ามีจำนวนครูผู้ปฏิบัติการสอนได้จัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมีจำนวนน้อย ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนทั้งนี้สืบเนื่องจากความเข้าใจใน

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

เรื่องกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีหลากหลายรูปแบบและมีขั้นตอนที่ซับซ้อน ยากต่อความเข้าใจในการดำเนินการวิจัย สรุปว่า กระบวนการอบรมที่ผ่านมายังไม่สามารถ ทำให้ครูนำความรู้มาสู่การปฏิบัติจริงได้และผลการสำรวจข้อมูลด้านปัญหาและความ ต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้ปฏิบัติการสอน (โรงเรียนมัธยมภูอั้งพัฒนวิทย์, 2556) พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยที่ เป็นการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยรูปแบบการฝึกอบรมเป็นลักษณะการอบรมขณะ ปฏิบัติการสอน สำหรับเป็นแนวทางแก้ไขเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนจึงดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนมัธยมภูอั้งพัฒนวิทย์ อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนควบคู่ไปด้วย ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโดยความร่วมมือจากคณะกรรมการวิชาการ โรงเรียนจึงดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ โดยการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดทักษะในการจัดทำวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างถูกต้องตามกระบวนการ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูผู้สอน
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน (ให้ระบุขอบเขตว่าถามในด้านใดบ้าง) จำนวน 1 ฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูอั้งพัฒนวิทย์ อำเภอนองกุ้งศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงนโยบาย ครูผู้สอนทุกคนในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการวิชาการโรงเรียนแจกแบบสอบถามให้ครูได้ดำเนินการตอบ ในวันที่ 2 พฤษภาคม 2557 ได้รับแบบสอบถามคืน 17 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และความต้องการได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถาม สภาพ ปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทำการวิเคราะห์ดังนี้ 1) ข้อมูลที่เป็นการตรวจสอบรายการ (Checklist) นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คำนวณค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ 3) คำถามปลายเปิด สรุปเป็นความเรียง

สรุปผล

จากการวิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) ด้านองค์ความรู้ความเข้าใจของครูในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดอบรมครูให้มีความรู้ ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ส่งเสริมครูให้พัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัยโดยจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการทำวิจัย สรุปว่าความรู้เกี่ยวกับการวิจัยที่มีอยู่ทำให้รู้ว่าการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นอย่างไรมีความสำคัญอย่างไร มีขั้นตอนการทำอย่างไร แต่ไม่สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้จริง 2) ด้านเวลาสำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

ครูส่วนใหญ่ดำเนินการทำนอกเวลาการเรียน การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ทำเป็น บางเวลาไม่ต่อเนื่องทำก็ทำอย่างล่าช้า เพื่อให้ได้งานวิจัยเพื่อส่งตรวจ มีการอนุญาตให้ครูไป ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้นอกโรงเรียนในการทำวิจัยได้ 3) ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ สำหรับ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนอำนวยความสะดวกในการสร้างสื่อ หรือ นวัตกรรมเพื่อการทำวิจัยของครู บริการด้านการพิมพ์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร มีเงินทุนให้ครูที่ สนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้เงินทุนในการเข้าประชุม อบรม สัมมนา ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน

1.2 ผลการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมกุสุมังพัฒน์วิทยา อำเภอนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) ด้านองค์ความรู้ความเข้าใจของครูขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจน ในการวิจัยปฏิบัติการใน ชั้นเรียน จึงขาดความเชื่อมั่นในการดำเนินการ ครูมีความคิดว่า การทำวิจัยเป็นเรื่องยาก มี กระบวนการที่ซับซ้อน ไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นในส่วนใดก่อน ไม่มีทักษะในการเขียนบรรยาย ใน งานวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการหรือวิธีการอบรมไม่ตรงกับความต้องการของครู การ อบรมจะต้องควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริงมีผู้รู้คอยติดตามผลงานเป็นระยะ 2) ด้านเวลา สำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครูผู้สอนไม่ดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหรือ ดำเนินการวิจัยอย่างไม่ต่อเนื่อง ครูส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า มีงานประจำในหน้าที่มาก ไม่มี เวลาในการค้นคว้าข้อมูลเพื่อการทำวิจัย 3) ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์สำหรับการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนยังขาด มีการสนับสนุนด้านเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย ที่เป็น ประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร ฝ่ายบริหารขาดระบบดูแลกำกับติดตามและประเมินผลการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่าง ต่อเนื่อง

1.3 ผลการสำรวจความต้องการของครูในการได้รับการพัฒนาความสามารถใน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า 1) การผ่านการอบรมการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูเคยผ่านการอบรมร้อยละ 100 2) ประสิทธิภาพการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูไม่ เคยมีประสิทธิภาพร้อยละ 66.36 มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 33.64 3) ความต้องการเข้ารับ การพัฒนา ครูมีความต้องการพัฒนาร้อยละ 100 4) รูปแบบหรือกิจกรรมในการฝึกอบรมที่

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมกุสุมังพัฒน์วิทยา อำเภอนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

เหมาะสม รูปแบบหรือกิจกรรมการฝึกอบรมที่เหมาะสมที่สุด คือ การฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 95.45 และการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ร้อยละ 59.09 5) ระยะเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม ควรอยู่ระหว่าง 3 วัน ร้อยละ 36.36 6) เนื้อหาสาระที่ต้องการได้รับการพัฒนาในระดับ มาก คือ ความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.30 พิจารณารายข้อ ต้องการได้ใน ระดับมากที่สุด คือ การเขียนรายงานการวิจัย มีค่าเฉลี่ย 4.71 และการประเมินผลการ แก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ย 4.49 และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือ มีการฝึกอบรมควรมีรูปแบบที่ง่าย ต่อการเข้าใจ และควรมีผู้รู้ให้การนิเทศติดตามให้คำแนะนำเป็นพี่เลี้ยง

2. ผลการพัฒนาศักยภาพของครูในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานครูมีความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยการวิจัยในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา แบ่งเป็น 3 สมมติฐานย่อย คือ

2.1.1 ผลการทดสอบสมมติฐานย่อย 1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการ พัฒนา การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่า ก่อนการพัฒนา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 12.89) สูงกว่าก่อน การพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 7.44) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.2 ผลการทดสอบสมมติฐานย่อย 2 ครูมีเจตคติต่อการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูหลังการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 4.13) สูงกว่าก่อนการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 1.75) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานย่อย 3 ครูมีพฤติกรรมในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อน การพัฒนาพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูหลังการพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 4.49) สูงกว่าก่อน การพัฒนา (ค่าเฉลี่ย 2.01) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ข้อ ของการวิจัย การพัฒนาความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 3 ข้อ ได้รับการสนับสนุน

2.2 ผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานในห้องเรียน

ผลจากการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาตามโครงการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหาร และผู้วิจัย ประชุมและสรุปผลการติดตาม พบว่า ครูที่ผ่าน การฝึกอบรมทุกคนได้ดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครบทุกกระบวนการโดยครูมีการสำรวจปัญหา วิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาก่อนหลัง มีการวางแผนเลือกนวัตกรรมการที่จะช่วยแก้ปัญหา นำแผนไปสู่ การปฏิบัติมีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบจากการนำเสนอผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนครูมีผลงานการแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จ ทั้งด้านการเรียนรู้และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ครูผู้สอนมีความตระหนักในความสำคัญของการใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาการเรียนรู้นักเรียน ไปพร้อมๆ กับการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้ครูสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ในการจัดการเรียนรู้ การวิจัยไม่ใช่เป็น การเพิ่มภาระให้กับครูผู้สอน จากงานปกติ กลับทำให้เกิดระบบในการทำงานที่เป็นระบบ ส่งให้ครูทาบแทบหน้าทีในความเป็นครูมืออาชีพ

2.3 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยแบบย่อ

ผลการประเมินความสามารถในการเขียนรายงานวิจัยแบบย่อ พบว่า ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานวิจัยแบบย่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับสูง 11 รายการ คือความสามารถในการเขียนปัญหาการวิจัย คำถามวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ตัวแปรในการวิจัย การเลือกนวัตกรรมการแก้ปัญหา กลุ่มตัวอย่าง การทดลอง ระยะเวลาทดลองการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.66 - 3.86 และมีความสามารถ อยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือความสามารถในการเขียน เครื่องมือวิจัย มีค่าเฉลี่ย 3.20 และชื่องานวิจัย มีค่าเฉลี่ย 3.34

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

สรุปผลการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูพบว่า ครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาสามารถทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้เสร็จครบทุกกระบวนการ คิดเป็นร้อยละ 100 และคุณภาพของรายงานการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพสูง คิดเป็นร้อยละ 63.64

2.4 ผลการประเมินความคิดเห็นของครูผู้เข้าร่วมการพัฒนา

ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมต่อกระบวนการฝึกอบรม พบว่า กระบวนการฝึกอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เนื้อหาสาระของการอบรมมีประโยชน์สามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนได้ เนื้อหาในแต่ละหัวข้อมีความกระชับ เข้าใจง่าย และความรู้ที่ได้สามารถนำไปสู่การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้โดยค่าเฉลี่ย 4.60 เท่ากัน ส่วนที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดแต่อยู่ในระดับมาก คือ เอกสารประกอบการฝึกอบรมสะดวกต่อการปฏิบัติกิจกรรม สัดส่วนเวลาที่กำหนดในแต่ละกิจกรรม ค่าเฉลี่ย 4.00 เท่ากัน

อภิปรายผลการพัฒนา

จากผลการพัฒนาสรุปประเด็นอภิปรายได้ 5 ประเด็น คือ 1) ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมกุสุมังคพัฒน์ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) ผลการพัฒนาศักยภาพของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย 3) ผลการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนา 4) ผลการประเมินความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยแบบย่อ และ 5) ผลการประเมินความคิดเห็นของครูผู้เข้าร่วมการพัฒนา

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมกุสุมังคพัฒน์ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์

1.1 ผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโรงเรียนมัธยมกุสุมังคพัฒน์ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) ด้านองค์ความรู้ความเข้าใจของครูในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนจัดอบรมครูให้มีความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ส่งเสริมครูให้พัฒนาองค์ความรู้ด้านการวิจัยโดย

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมกุสุมังคพัฒน์ อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการทำวิจัย พบว่าความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยที่ครูมีอยู่ไม่สามารถนำมาสู่การปฏิบัติจริงได้ 2) ด้านเวลาสำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูส่วนใหญ่ดำเนินการทำนอกเวลาการเรียนการสอนตามแผน ทำเป็นบางเวลา ไม่ต่อเนื่องมีอนุญาตให้ครูไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้นอกโรงเรียนในการทำได้ 3) ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์สำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีการอำนวยความสะดวกในการสร้างสื่อ นวัตกรรมและให้บริการด้านการพิมพ์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และ 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร มีการสนับสนุนให้เงินทุนในการเข้าประชุม อบรม สัมมนา ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกัน จากผลที่พบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย ของ ลัทธศักดิ์ แพรสายทอง (2551) ศึกษา แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี พบว่า ผู้บริหารที่ให้การส่งเสริมให้ครูทำงานแบบพึ่งพาอาศัยในการทำงานเป็นทีมจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรับผิดชอบในการทำวิจัย

1.2 ผลการศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า 1) ด้านองค์ความรู้ความเข้าใจของครูขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนในการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียน ไม่มีทักษะในการเขียนบรรยายในงานวิจัย 2) ด้านเวลาสำหรับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ครูผู้สอนไม่ดำเนินการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหรือดำเนินการวิจัยอย่างไม่ต่อเนื่อง มีงานประจำในหน้าที่มาก 3) ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์สำหรับ การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ขาดด้านเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย ที่เป็นประโยชน์ต่อ การทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้แก่ครู 4) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร การกำกับดูแลติดตามและประเมินผลการทำงานการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนไม่ต่อเนื่องเป็นระบบ จากผลที่พบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุทธนะ ตั้งตระกูล (2552) การพัฒนากระบวนการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนไม่มีผู้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนและ ครูผู้สอนไม่มีเอกสาร งานวิจัยเป็นแบบอย่างในการค้นคว้า

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

1.3 ผลการสำรวจความต้องการของครูในการได้รับการพัฒนาความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า ครูทุกคนในโรงเรียนเคยผ่านการอบรม แต่ครูสามารถนำความรู้มาสู่ปฏิบัติการวิจัยน้อยมาก ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ที่ได้มาไม่ชัดเจน จึงทำให้ครูมีความต้องการเข้ารับ การพัฒนาทุกคนและเนื้อหาสาระต้องการ คือ ความรู้ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยเฉพาะการเขียนรายงานการวิจัย และ การประเมินผลการแก้ปัญหา ส่วนรูปแบบที่ในการฝึกอบรมควรเป็น การฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ ควรรอบรมอยู่ระหว่าง 3 วัน และ ควรมีผู้รู้ให้การนิเทศติดตามเป็นระยะ จากผลที่พบดังกล่าว สอดคล้องกับงาน วิจัยของ สุทธนะ ตั้งตระกูล (2552) การพัฒนากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูผู้สอนต้องการองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่ายและสะดวกในการนำไปปฏิบัติ มีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษาเป็นที่ปรึกษาเป็นพี่เลี้ยงขณะนำความรู้ ไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน

2. การพัฒนาศักยภาพของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ เจตคติและพฤติกรรมการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูก่อนและหลังการพัฒนา จากสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานครูมีศักยภาพในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา แบ่งเป็น 3 สมมติฐานย่อย คือ

สมมติฐานย่อย 1 ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

ผลการพัฒนา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลที่พบดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีดา เบ็ญจวรร (2552) การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในกระบวนการพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครู พบว่า ครู ผู้ร่วมวิจัยการรับรู้ความสามารถของตนและความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (ความรู้) สูงกว่าครูกลุ่มเปรียบเทียบ

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ที่ศึกษาเมื่อสิ้นสุดการส่งเสริม วิยะดา วชิราภากร (2551) การพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่อง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาเว็บฝึกอบรม พบว่า ครูประจำชั้น ที่เข้ารับการฝึกอบรมด้วยเว็บฝึกอบรม เรื่องการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานย่อย 2 ครูมีเจตคติต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

ผลการพัฒนา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลที่พบดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัย ศิริพร สลิวงส์ (2551) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยใน ชั้นเรียนของครูใน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่าค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านส่วนใหญ่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือความรับผิดชอบ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเทียบกับปริญญาตรีและแรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่งผลต่อความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน และเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

สมมติฐานย่อย 3 ครูมีพฤติกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

ผลการพัฒนา พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลที่พบดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีดา เบ็ญจวรร (2552) การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในกระบวนการพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู พบว่า ครูผู้ร่วมวิจัยการรับรู้ความสามารถของตนและความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (ทักษะ) สูงกว่าครูกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปรที่ศึกษา เมื่อสิ้นสุดการส่งเสริม

3. ผลจากการนิเทศกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนา พบว่า ครูที่ผ่านการฝึกอบรม มีความตั้งใจในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เมื่อพิจารณา

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

จากแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมสอดแทรกจริยธรรม และการสังเกตพฤติกรรม การสอน ครูมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม เพลง นิทาน บทบาทสมมติ กรณีศึกษา และการอภิปราย เน้นวิธีการสอดแทรกในเนื้อหาของบทเรียน สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากหลักสูตรที่จัดฝึกอบรมให้มี เนื้อหาสาระ และวิธีการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการของครู

4. ผลการประเมินความสามารถในการเขียนรายการวิจัยแบบย่อ พบว่า ครูผู้สอน ที่ผ่านการพัฒนาสามารถทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้ทุกคน ครบทุกระบวนการ และคุณภาพของรายงานการทำการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพสูง มีความสามารถในการเขียนปัญหา การวิจัย คำถามวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ตัวแปรในการวิจัย การเลือกนวัตกรรมแก้ปัญหา กลุ่มตัวอย่าง การทดลอง ระยะเวลาทดลองการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะได้ดี

5) ผลการประเมินความคิดเห็นของครูผู้เข้าร่วมการพัฒนา พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่า เนื้อหาสาระของการอบรมมีประโยชน์สามารถนำไปพัฒนาการเรียน การสอนได้ สามารถนำไปสู่การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้

สรุปผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในครั้งนี้ สามารถพัฒนาความสามารถของครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้สูงขึ้นได้ สรุปได้ว่าครูมีความรู้ความเข้าใจมีเจตคติและมีพฤติกรรมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการพัฒนา พบว่า การพัฒนาครูตามหลักสูตรเพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่ครูมากที่สุด ควรมีการนำเสนอตัวอย่างผลการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนที่หลากหลาย

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองนงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

1.2 เพื่อให้การพัฒนาความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนให้ยั่งยืนและส่งเสริมให้ครูกระทำต่อไป โรงเรียนควรจัดให้มีเอกสาร ตำรา งานวิจัยมาเพียงพอให้ครูได้สืบค้น

1.3 เปิดโอกาสให้ครูที่มีผลงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนได้นำผลงานเผยแพร่

1.4 เพื่อประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการวิจัยปฏิบัติการของครู โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ควรจัดกลุ่มครูเข้ารับการอบรมการวิจัยปฏิบัติการ ครั้งละไม่เกิน 30 คน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการพัฒนาครั้งนี้ดำเนินการพัฒนาความสามารถโดยนำกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาคำถามการจัดการเรียนรู้เพียงประการเดียว ควรมีการวิจัยส่งเสริมการพัฒนาเทคนิคการสร้างนวัตกรรมให้แก่ครู และควรมีการวัดและประเมินผลการพัฒนานักเรียนร่วมด้วย

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ องค์การชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ทศนา เขมมณี. (2553). การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research) ใน ทศนา เขมมณี, สร้อยสน สกลรักษ์. (บรรณาธิการ) แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตรชนก วงษ์ลิขิตเลิศ. (2551). การศึกษาผลการใช้กระบวนการทำการวิจัยชั้นเรียนโดยวิธีการร่วมมือของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ของกลุ่มโรงเรียนในเครือข่าย สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีดา เบ็ญจวรร. (2552). การส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของตนในกระบวนการพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ร่วมเกล้า 2,โรงเรียน.(2555). รายงานการประเมินตนเอง SAR. อุดรธานี: อัดสำเนา

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมภูษังพัฒนวิทย์ อำเภอนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

ลัทธศักดิ์ แพรสายทอง. (2551). แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศิริพร สลึงศ์. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุทษนะ ตั้งตระกูล. (2552). การพัฒนากระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้ปฏิบัติ การสอนในโรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

* ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมกุยฮังพัฒนวิทย์ อำเภอนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24